

לישראל	ההגנה	צבא
ושומרון	יהודה	אזור
המשפטי	היועץ	לשכת
90631 אל	בית	ת"ד 5,
02-9977071/711		טל':
076-539-9689		פקס:
yoayosh@idf.il		דוא"ל:
9-0050-0924		סימוכין:
ה'תשפ"ה	בסיון	ד'
2025	במאי	31

לכבוד

האגודה לזכויות האזרח בישראל - עו"ד רעות שאער - reut.s@acri.org.il

שלום רב,

הנדון: מענה לפנייתך בעניין דרישה להבטיח חיבור למים לקהילות רועים פלסטיניות

בצפון בקעת הירדן

שלך: מיום 19.3.25

1. פנייתך שבסמך הועברה לבחינתנו. בפנייה ביקשת להורות על פתיחת מחסום רועי במשך כל שעות היום, או למצער למשך 4 שעות בשעות הבוקר ובשעות הערב, לצורך הובלת מים אל קהילות הרועים וכן להקים חיבורי מים לאורך כביש אלון, בסמוך למתחמי המגורים של הקהילות.
2. בפנייה נטען, כי סגירת מחסום רועי מונעת את גישתם של תושבי הקהילות אל מקורות מים זמינים בכפרים הפלסטינים הסמוכים, וכי החלופות להבאת מים אינן מספקות מענה הולם לאור המרחק הרב וזמני המתנה ממושכים.
3. עם השלמת הבחינה של השתלשלות העניינים, נבקש להשיבך בעניין זה.
4. בראשית הדברים נבהיר, כי ההחלטה על סגירת המחסום **התקבלה על רקע אירועים ביטחוניים במרחב ומטעמים מבצעיים, ולאחר בחינת משמעויותיה על האוכלוסייה הפלסטינית במרחב.**
5. בעת האחרונה, ועוד טרם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", מדינת ישראל הייתה מצויה במלחמה מתמדת נגד ארגוני טרור, אשר אינם בוחלים בכל אמצעי לפגיעה בחפים מפשע. בעקבות זאת, נוקט המפקד הצבאי באזור אמצעי ביטחון שונים ומגוונים, המשתנים מעת לעת לפי צורך מבצעי והנסיבות, וביתר שאת מאז פרוץ המלחמה. זאת, במטרה להתמודד עם פעולות האיבה שבוצעו על ידי ארגוני הטרור באזור יהודה ושומרון, שכוונו כנגד ישראל, הן בתוך האזור והן בשטח מדינת ישראל.
6. על רקע האמור, וכחלק מהמאמצים לסיכול טרור ושמירה על הביטחון במרחב, פועלת החטיבה המרחבית מנשה להגבלת התנועה בדרכים כנגזרת מהצרכים הביטחוניים. כחלק ממאמצים אלו, נסגר מחסום רועי.
7. מהגורמים הרלוונטיים בחטיבה המרחבית מנשה נמסר כי המחסום נסגר על רקע אירועים ביטחוניים ומטעמים מבצעיים מובהקים. כך, ההיסטוריה הגזרתית מלמדת על מספר

אירועי פח"ע שאירעו במרחב, הכוללים זריקת אבנים, בקבוקי תבערה ומטענים, ובפרט על גבי הצירים המובילים ממחסום רועי לכפרים הסמוכים.

לפיכך, אין כל ספק כי סגירת המחסום נדרשה כדי להבטיח את ביטחון הכוחות הנעים על הציר, למנוע סיכון ביטחוני נוסף, לשלוט על התנועה המרחב, ולתת מענה לאירועים המתרחשים בגזרה.

8. יתר על כן, נוכח שינויי כוח האדם לאור התעסוקה המבצעית המוגברת בשל אירועי ה-7 באוקטובר, ובהתאם להערכת המצב העדכנית לפיה **קיימות התראות על פיגועי דריסה וירי לעבר כוחות סטטיים, ישנו קושי להציב מחסומים "נושמים"**. כך לדוגמא, בפיגוע הדריסה בצומת גבעת אסף ביום 11 בספטמבר 2024, בו מחבל ביצע פיגוע דריסה באמצעות משאית כנגד עמדה צבאית אשר מוקמה בסמוך לכביש 60 ורצח את סמ"ר גרי גדעון הנגהאל ז"ל.

9. נשוב ונציין, כי במסגרת ההחלטה על סגירת המחסום נבחנו השפעותיה על האוכלוסייה הפלסטינית שבמרחב. כך, הובאו בחשבון חלופות לתנועה במרחב האמור, לרבות דרך **שני החסמים הסמוכים הפתוחים באופן קבוע - חסם בקעות וחסם תייסיר**. מהגורמים הרלוונטיים נמסר כי דרכים חלופיות אלו אינן מאריכות את משך הנסיעה באופן משמעותי, ומשכך הן מספקות מענה הולם לאוכלוסייה במרחב.

10. במצב דברים זה, בו קיימות דרכים חלופיות, הרי שהחלטת המפקד הצבאי מידתית וסבירה (ראו: בבג"ץ 2410/03 אל ער'א נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון (8.7.03)). הדבר נכון במיוחד לאור **שיקול הדעת הרחב ביותר שיש למפקד הצבאי בעת נקיטת פעולות להבטחת ביטחון האזור, והדברים אמורים ביתר שאת בעת הנוכחית** (ר' מהעת האחרונה, בג"ץ 8320/23 מוחמד אלהדליה נ' מפקד פיקוד מרכז, פס' 10 (25.2.2024)).

11. בכל הנוגע לבקשתך להקים חיבורי מים לאורך כביש אלון עבור קהילות הרועים האמורות, הרי שנבקש להזכיר כי עניין זה מצוי בתחום אחריותו של קצין המטה לענייני מים במינהל האזרחי, אשר אחראי על הספקת מים והקמת נקודות חיבור למים במרחב מושא פנייתך. לא למותר לציין בהקשר זה כי הייעוץ המשפטי למינהל האזרחי בנושא זה הועבר לאחריות הייעוץ המשפטי למשרד הביטחון. על כן נציע לעמוד בקשר מול הייעוץ המשפטי של משרד הביטחון, באמצעות כתובת המייל הבאה: Legalayosh@mod.gov.il.

בברכה,

דגן
מנשה
תמר
חטמ"ר
קמ"ש
יועמ"ש
ס'